

Vastaus kirjalliseen kysymykseen terapiatakuun toimeenpanosta

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimitannut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Sari Essayahin /kd. ym. näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 91/2019 vp:

Miten hallitus varmistaa suomalaisille saavutettavat ja yhdenvertaiset mielenterveyspalvelut ennen sote-uudistuksen toteutumista ja

aikooko hallitus päättää terapiatakuun toteuttamisesta syksyn budjettiriihessä?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Tietoisuus mielenterveyden häiriöistä ja hoitoon hakeutuminen ovat Suomessa kasvaneet, kuten myös sairauspoissaolojen määrä ja suhteellinen osuus työkyvyttömyyseläkkeistä. Mielenterveyden häiriöiden hoito on lisääntynyt jatkuvasti viime vuosina. Erikoissairaanhoidon käyntimäärät ovat lisääntyneet vuosittain, ja lisääntyminen on ollut jyrkintä 13-17 –vuotiaita hoitavassa nuori-sopsykiatriassa. Erityisesti nuorilla on aikaisempaa enemmän psyykkistä kuormitusta, joka on sairautta lievempää, mutta ilmenee uniongelmina, ahdistus- ja masennusoireina. Tämä muutos on näkynyt esimerkiksi korkeakouluopiskelijoiden terveystutkimuksissa. Tutkimustiedon perusteella ei kuitenkaan voida yksiselitteisesti sanoa, että mielenterveyden häiriöiden määrä väestössä olisi lisääntynyt. Mielenterveyspalveluihin liittyen puutteita on erityisesti perusterveydenhuollossa toteutettavan lievien ja keskivaikeiden mielenterveyshäiriöiden hoidon saatavuudessa.

Terapiatakuualoitteessa mainitut lyhytpsykoterapiat ja psykososiaaliset menetelmät ovat keskeisiä ehkäiseviä interventioita ja lievien ja keskivaikeiden mielenterveyshäiriöiden hoitoja. Jotta ne olisivat tehoavia ja vaikuttavia, niitä on tarjottava palvelurakenteessa, jossa toteutuu nopea pääsy ammattitaitoiseen tutkimukseen ja oikean hoitomuodon valintaan sekä tarvittava tuki erityisosaamisen tasolta. Sellaisessa rakenteessa erikoissairaanhoidon tehtävänä on huolehtia riittävän laaja-alaisen psykososiaalisten hoitojen palveluvalikoiman saatavuudesta, keskitettyä ylläpitoa vaativista palveluista, esimerkkinä jo nykyisin käytössä olevat nettiterapiat, sekä joustavasta konsultaatiotuesta ja erikoissairaanhoidon pääsystä. Tähän kuuluu myös perusterveydenhuollon mielen-terveystyöhön koulutetun henkilöstön osaamisen ylläpito.

Hallitusohjelman mukaisesti sosiaali- ja terveysministeriössä valmistellaan parhaillaan mielen-terveysstrategiaa. Sen yhtenä keskeisenä tavoitteena on hoitoon pääsyn nopeuttaminen ja palvelujen oikea-aikaisuus ja laatu. Mielenterveyspalvelujen kehittäminen on kokonaisuus, joka sisältää perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon, niiden yhteistyön ja työnjaon sekä muut tarvittavat palvelut laaja-alaisesti. Mielenterveysstrategian toimeenpanossa on keskeistä perustason mielenterveyspalveluiden saatavuuden parantaminen osana sote-keskusten kehittämisohjelmaa ja

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 91/2019 vp

opiskeluhoollon palveluja. Sillä tarkoitetaan myös psykososiaalisen hoidon ja ehkäisevän työn menetelmien saatavuutta.

Helsingissä 17.9.2019

Perhe- ja peruspalveluministeri Krista Kiuru